

Kevadised Helme valla teed

Käes on jällegi kauaoodatud kevad, mis vabastab meid külmadest talveilmadest ja suurtest soojaarvetest. Kevadega saabumisega kaovad mitmed meie talvised mured, mis aga asenduvad uute – kevadistega.

Hinnates vallas teede olukorda, peab tunnistama: selleks, et teed suvehooajaks sõidetavateks saada, on just kevadel nendega tükk tegemist. Arvestades asjaolu, et viimased aastad ei ole andnud just erilisi võimalusi olulisel määral teede korrastamise tegeleda, tuleb vajalikke töid sedavõrd hoolikamalt ja arvestatult teostada.

Rahaliselt poolelt tuleb ikka veel terve aasta sisse mahutatavad teedega seotud tegevused ära teha kolm korda väiksemate rahasummadega kui 2007.–2008. aastal.

Just arutust raiskamisest ja hoolimatusest ajendatuna tahaks selle aasta kevade tähelepanekuid arvestades mõne rea kirjutada. Sõites ringi valla teedel, märkasin, et tõenäoliselt selle talve eripärast (külm ei tunginud kuigi sügavale maapinda) tingituna on teede olukord mõneti teistsugune, võrreldes eelnevate talvedega.

Osa valla teid on jaotatud nii, et esmalt on lõik valla teed ja seejärel tuleb suur osa RMK teedevõrgustikku. Tundub uskumatuna, et teede lagunemise ajal omavalitsuse suletud teede taga käib tegelikult täistempos teede kasutus raskeveokite poolt, mis kohati jätab endast maha autosilade sügavusega rattamustri jäljed. Vähemalt nendele teedele tavalise sõidukiga praegu asja pole.

Nii oli see Koorküla rahvamaja taha jäävates metsades ja Tünder järve ümbruses. Jääb loota, et seda eesti rahva ja riigi rikkust jätkub taskute täitmise tautal vast ikka ka teede taastamiseks sedavõrd, et tavakodanik marja- ja seenajal metsa pääseks.

Lisaks teede olukorrale kerkib siin üles mul küsimus. Teades, et Helme

Kevad seab teede kasutusele piiranguid.

Tarmo Tamm

kant on metsaderohke, võib vaid ette rutates oletada, et tänu jätkuvatele hoogsatele raietöödele saame hoopis ühel hetkel ennast suurel osal võsastunud kandi omanikeks lugeda. Minu jaoks tundub uskumatu, et elades omal maal ja kodukohas, oleme sunnitud vaikides pealt vaatama toimuvat.

Kõrvalisematel teedel hakkasid silma küllalt tihti kitsad ja üsna sügavad rööpad, mis annavad alust oletada maasturtüüpi sõidukite liikumisest pehmel pinnasel. Usun, et nendega ei sõida ei karud, kitsed, rebaseid ega sead metsast, vaid ikka meie omad inimesed. Jah, ma mõistan, et ettevõtjal on RMK ees tähtsajalised kohustused võetud tööde osas, et metsloomi tuleb külastada mitmel erineval põhjusel, et lõbusõidud ATVga vajavad sõitmist ...

Kallid kodukandi inimesed! Olene-

mata oma ametist, tökohast või kutsumusest, katsume edaspidi olla hoolivamad oma ümbruse ning elukeskkonna, samas ka teiste tegemiste suhtes ja leiame igauks endas selle võimaluse, et teede lagunemise ajal me omalt poolt ei annaks panust teede sügavarööpaliseks muutmisel. Ehk on olemas ikkagi see võimalus, et teede lagunemise aegu jätame lihtsalt mõned sõidud paariks nädalaks tegemata.

Ühtlasi tänan siinkohal neid tähelepanelikke inimesi, kes ööpäevaringelt tundsid muret nii teede sõidetavaks muutmise kui valla poolt märgipiirangute ja hõõveldatud teede koormuspiirangute eirajate tabamise osas.

Vaid üheskoos saame oma elukeskkonda elamisväärseks hoida ja ka paremaks muuta.

Tarmo Tamm
Helme vallavanem

Kulupõletamine on keelatud!

Lõket tohib teha mittesüttival alusel või pinnasel. Piira lõkkekoht kivide või pinnasevalliga, et tuli mööda pinnast edasi ei leviks ning lõkkest ei saaks alguse kulupõleng.

Metsas tee lõket vaid selleks ette nähtud tähistatud kohas või omaniku loal. Lõkkekoht vali nii, et see oleks ohutus kauguses hoonetest, põlev- ja küttematerjali hoiukohtadest ning tule tegemisega ei kaasneks tuleohtu metsale või taimestikule. Ohutu kaugus hoonest on vähemalt 10 meetrit ja metsast vähemalt 20 meetrit

Tule tegemisel jälgi tuule tugevust ja suunda, et sädemed ei langeks hoonetele, metsale, kuivanud taimestikule või turbapinnasele. Lõkke ja grillimise juures tuleb hoida ka kustutusvahendid. Selleks sobib kas tulekustuti, ämber vee või liivaga, veega täidetud aiavoolik või kululuud. Üle kolmemeetrise läbimõõduga lõkkest tuleb kooskõlastada päästeameti kohaliku päästeasutusega, Lõuna-Eestis Lõuna päästkeskusega.

Lahtist tuld ei jäeta kunagi järelevalveta, seda valvatakse kuni lõpuni põlemiseni ja kustutatakse veega või summutatakse liivaga.

Enne lõkke tegemist uuri kohaliku omavalitsuse õigusakte. Tiheasustusalal võib olla lõkke tegemine keelatud või siis on määratud, mida lõkkes põle-

tada tohib.

Grillseadet tuleb kasutada tasasel pinnal väljaspool siseruume ning kasutamisel tuleb juhinduda kasutusjuhendist. Rõdu loetakse ehitise osaks ning söegrilliga seal toimetada ei tohi. Grillisõega grillimisel on ohutu kaugus hoonest 2 meetrit, muu küttematerjali kasutamisel 5 meetrit. Lisainfot saab päästeala infotelefonil 1524.

Kevadiste põllutööde või kaevetööde käigus, metsas liikudes või muu tegevuse juures tuleb ikka ja jälle päeva- valgele vana lahingumoon (mürsk, granaat) või muid plahvatusohtlikke esemeid. Kui oled leidnud ohtliku eseme, toimi nii:

• Ära puutu leidu!

• Ära kasuta lahtist tuld leiu lähedal!

• Leitud eset ei tohi endaga kaasa võtta, vaid märgista selle asukoht ja eemaldu ohtlikust kohast!

• Informeereri koheselt leitud esemest häirekeskust telefonil 112: kirjelda leidu, anna selle täpne asukoht ja enda kontaktandmed, et vajadusel saaks küsida lisateavet.

• Helista alati, kui arvad, et tegevust võib olla lõhkekehaga. Isegi kui leid ei osutu lõhkekehaks, ei järgne teatamisele karistust. Traagilised tagajärjed on siis, kui proovitakse iseseisvalt lõhkekeha kuhugi viia või seda kahjutuks teha. Lõhkekeha liigutades või transportides võib see plahvatada!

Helme Vallavolikogu istungil 29. märtsil

- võeti vastu uus jäätmehoolduseeskiri;
  - tunnistati nurjunuks Ala 138 krt 2 enampakkumine ja otsustati korteriomand müüa otsustuskorras;
  - sotsiaalkomisjoni esimees Ave Visor andis ülevaate komisjoni tegevusest.
- Tiina Õunpuu
Vallasekretär

MÄÄRUS 29. veebruar 2012 nr 2, Tõrva

Helme valla 2012. a eelarve

Määrus kehtestatakse kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lõike 1 p 1, kohaliku omavalitsuse finantsjuhtimise seaduse § 23 lõike 2 ja Helme Vallavolikogu 31.01.2012.a määruse nr 1 «Helme valla eelarve koostamise, vastuvõtmise ja täitmise kord» § 4 asusel

§ 1. Eelarve vastuvõtmine

Võtta vastu Helme valla 2012. a eelarve vastavalt käesoleva määruse lisale.

§ 2. Rakendussätted

Määrust rakendatakse 1. jaanuarist 2012.

Toivo Põldma
Volikogu esimees

Head meie ajalehe lugejad!

Laupäeval, 5. mail 2012 peaks olema ilus päikesepaisteline ja parajalt soe ilm. Ootame teid kõiki Helme koduloomuuseumi juurde talgutele. Palun võtke kaasa reha, töökindad ja hea tuju.

Vanas kiriku pargis jätkub lehti rii-sumiseks. Muuseumis saab korrastustööd teha ja ühes toas seintelt vana tapet maha võtta. Pakume talgusööki, lõkkesoojust ja võimalust muuseumiga tutvuda.

Hea oleks, kui registreerite ennast talgutele aadressil <http://talgud.tee->

meara.ee/events/helme-koduloomuuseumi-talgupaev/ või lihtsalt helistate telefonil 763 3445 või mobiilil 5367 5056. Teame siis, kui palju talgulis tuleb ja kui suure supikatla Kaitseliidu Valgamaa Maleva Helme Üksikkompanii tublid naised tule panevad.

Talgutele kogunemine on 5. mail kell 10 Helme koduloomuuseumi juures Kirikukülas ja töö lõpetame hiljemalt kell 15.

Ilusat kevadet kõigile!

Helme koduloomuuseumi nimel
Hilma Karu

Rahvaloenduse esialgne tulemus mai lõpuks

Koos märtsikuuga lõppes Eestis 11. rahva ja eluruumide loendus, esialgne rahvaarv selgub 31. maiks.

«Statistikaamet tänab siiralt kõiki Eesti elanikke, kes võtsid osa rahva ja eluruumide loendusest. Inimeste vastutulelikkusest poleks nii suur ja üldrahvalik ettevõtmine õnnestunud,» ütles statistikaameti peadirektor Priit Potisepp. «Eesti elanikud vastasid väga tublisti loenduse küsimustele, olid loendajatega sõbralikud ja abivalmid. Esialgsed hinnangud andmekogumise tulemustele lubavad loota kogu rahvaloenduse head kvaliteeti,» rääkis Potisepp.

Rahvaloenduse välitööde juhi Maris Posti sõnul sattus loendus ilma mõttes küll üsna keerulisele ajale, kuid heade ja lahkete inimeste abiga tulid loendajad välja paljudest keerulistest olukordadest. «Aidati autosil hangest välja ja isegi autorehvi vahetada,» tõi välitööde juht näiteid.

«Mõni loendaja sai isegi külmataivate varvaste otsa uued villased sokid ja pikal tööpäeval ka kõhu täis, mõni sai uuesti tuttavaks oma lapsepõlvemaaga. Aga kõigest vahvatest lugudest, mis loendajatega selle kuue nädala jooksul juhtus, saab lugeda rahvaloendaja blogist aadressil <http://rahvaloendaja.wordpress.com>,» rääkis Post.

2. aprillil andis ligi 2000 rahvaloendajat tagasi loenduskohtvrid ja arvutid – poolteist kuud kestnud loendustöö sai läbi. E-loenduse ja rahva-

loendajate töö tulemusena on meil 1 327 312 täidetud isikuankeeti, mis peavad nüüd läbima andmetöötluse. «Alles seejärel saame teada rahvaarvu – see peaks juhtuma mai lõpuks,» lisas peadirektor Priit Potisepp.

Samal ajal, kui rahvaloendajad on tööst priid, jätkub statistikaametis andmete analüüs ja töötus, mille käigus korrastatakse isiku- ja aadressiandmed, toimub tunnuste kontroll ja parandamine. Samamoodi eemaldatakse topeltkirjed.

Pärast seda on järg analüütikute käes. Lõplikud tulemused rahvastiku paiknemise, soo ja vanuse kohta on teada 2012. aasta lõpuks, erinevaid tulemusi avaldatakse analüüsi valmimise järjekorras ka terve 2013. aasta jooksul. Esialgne rahvaarv selgub aga juba 31. maiks 2012.

Järgmine Helme-Tõrva Elu ilmub 24. mail.
Toimetus ootab kaastöid hiljemalt 14. maiks.

Lisa Helme Vallavolikogu 29.02.2012.a määrusele nr 2

HELME VALLA 2012. a EELARVE

PÕHITEGEVUSE TULUD KOKKU		1 680 598,00
Maksutulud		827 123,00
Füüsilise isiku tulumaks		699 300,00
Maamaks		127 823,00
Tulud kaupade ja teenuste müügist		94 500,00
Saadavad toetused tegevuskuludeks		750 575,00
Tasandusfond (lg 1)		192 811,00
Toetusfond (lg 2)		464 109,00
Muud saadud toetused tegevuskuludeks		93 655,00
Muud tegevustulud		8 400,00
Sh kaevandamisõiguse tasu		4 000,00
Sh laekumine vee erikasutusest		2 200,00
Sh saastetasud ja keskkonnale tekitatud kahju hüvitis		2 200,00
PÕHITEGEVUSE KULUD KOKKU		1 639 498,00
Antavad toetused tegevuskuludeks		320 302,00
Subsiidiumid ettevõtlusega tegelevatele isikutele		287 940,00
Sotsiaalabitoetused ja muud toetused füüsilistele isikutele		32 362,00
Sihotstarbelised toetused tegevuskuludeks		
Mittesihotstarbelised toetused		
Muud tegevuskulud		1 319 196,00
Personalikulud		633 509,00
Majandamiskulud		669 488,00
Muud kulud		16 199,00
PÕHITEGEVUSE TULEM		41 100,00
INVESTEERIMISTEgevus KOKKU		-256 247,00
Põhivara müük (+)		25 000,00
Põhivara soetus (-)		27 700,00
Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine (+)		
Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine (-)		250 000,00
Osaluste müük (+)		
Osaluste soetus (-)		
Muude aktsiate ja osade müük (+)		
Muude aktsiate ja osade soetus (-)		
Tagasilaekuvad laenud (+)		
Antavad laenud (-)		
Finantstulud (+)		
Finantstulud (-)		3 547,00
EELARVE TULEM (ÜLEJÄÄK (+) / PUUDUJÄÄK (-))		-215 147,00
FINANTSEERIMISTEgevus		195 728,07
Kohustuste võtmine (+)		230 581,07
Kohustuste tasumine (-)		34 853,00
LIKVIIDSETE VARADE MUUTUS (+ suurenemine, - vähenemine)		19 418,93
PÕHITEGEVUSE KULUDE JA INVESTEERIMISTEgevuse VÄLJAMINEKUTE JAOTUS TEGEVUSALADE JÄRGI		1 670 745,00
Üldised valitsussektori teenused		222 061,00
Valla- ja linnavolikogu		22 290,00
Valla- ja linnavalitsus		162 025,00
Reservfond		16 199,00
Muud üldised valitsussektori teenused		18 000,00
Valitsussektori võla teenindamine		3 547,00
Avalik kord ja julgeolek		0,00
Politsei		0,00
Päästeteenused		0,00
Muu avalik kord		0,00
Majandus		114 630,00
Maakorraldus		950,00
Maanteetransport (valla teede ja tänavate korrahoold)		57 230,00
Liikluskorraldus		950,00
Kaubandus ja laondus		12 000,00
Turism		2 500,00
Üldmajanduslikud arendusprojektid		41 000,00
Muu majandus (sh majanduse haldamine)		0,00
Keskkonnakaitse		36 000,00
Jäätmeäritlus ,heakord		36 000,00
Heitveekäitlus		0,00
Saaste vähendamine		0,00
Linna haljastus, puhastus, lumekoristus		0,00
Muu keskkonnakaitse		0,00
Elamu- ja kommunaalmajandus		46 000,00
Elamumajandus		20 000,00
Veevarustus		10 000,00
Tänavavalgustus		10 500,00
Kalmistud		5 180,00
Hulkivate loomadega seotud tegevus		320,00
Tervishoid		2 500,00
Üldmeditsiiniteenused		2 500,00
Vaba aeg, kultuur ja religioon		147 516,00
Sporditegevus		27 265,00
Raamatukogud		31 077,00
Rahva- ja kultuurimajad		42 096,00
Muuseumid		16 716,00
Kontsertorganisatsioonid		4 155,00
Kultuurirühmused		2 500,00
Seltsitegevus		2 500,00
Kirjastamisteenused		4 027,00
Religiooniteenused		5 700,00
Teadus- ja arendustegevus		5 560,00
Muu vaba aeg		5 920,00
Haridus		770 840,00
Lasteaed-alkkool		243 551,00
Põhikool		269 319,00
Õpilasteveo eriliinid		20 000,00
Muud hariduse kulud		237 970,00
Sotsiaalne kaitse		331 198,00
Haigete sotsiaalne kaitse		3 000,00
Muu puuetega inimeste sotsiaalne kaitse		37 000,00
Eakate sotsiaalhoolekandeesitused		120 000,00
Muu eakate sotsiaalne kaitse		766,00
Matusetoetus		3 200,00
Päevakeskused		30 048,00
Muu perekondade ja laste sotsiaalne kaitse		41 248,00
Eluasemeteenused riskirühmadele		640,00
Riiklik toimetulekutoetus		82 086,00
Muu sotsiaalne kaitse, sh sotsiaalse kaitse haldus		13 210,00

SDE Riigikogu liikmed külastasid Helme-Tõrva piirkonda

Märtsikuu viimasel nädalal toimus Sotsiaaldemokraatliku Erakonna esindajana Riigikogusse kuuluvate saadikute visiit Valgamaale.

Eesotsas Valgamaalt Riigikokku valitud Rein Randveriga oli maakonda uudistamas veel kümme SDE ridadesse kuuluvat Riigikogu saadikut. Kuna sooviti tutvuda võimalikult paljude maakonna paikade ja tegevustega ning seda lühikese aja jooksul (külastuseks oli planeeritud kaks päeva), teostati visiiti üle maakonna gruppidesse jaotatuna.

Helme-Tõrva piirkonnaga tulid tutvuma Jaak Allik (Riigikogu kultuurikomisjoni liige), Heljo Pikhof (Riigikogu sotsiaalkomisjoni liige), Jevgeni Ossinovski (Riigikogu väliskomisjoni liige) ja Vadim Belobrovstev.

Helme vallas külastati mitmeid asutusi. Taageperas vaadati hooldekodu, Taagepera lossi ja Taagepera külaseltsi kunstikoda. Hooldekodu tegemistest ja olukorrast andis ülevaate hooldekodu töötaja Maija Pallon.

Riigikogu liikmed tõdesid, et kuigi hooldekodu teenust osutavasse hoonesse ei ole viimastel aegadel just oluliselt arvestatavaid investeeringuid tehtud, on sellele vaatamata hooldekodu töökorraldus ja atmosfäär igati kiiduväärne. Veel toodi antud teema juures esile hooldekodu suuremate üle Eesti paiknevate hooldekodudega, mille seas Taagepera paistab silma koduse soojusega.

Külastajad polnud keegi varem Taagepera lossi külastanud ja loomulikult jättis oma suursuguse hiilgusega loss külastajatele kustumatu mulje.

Taagepera külaseltsi tegemistest andis ülevaate külastajatele külaseltsi juhataja Peeter Arro. Kunstikoja sai imetleda kogukonna liikmete savist valmistatud erinevaid tooteid, mis mõeldud nii iluks endale kui nautimiseks teistele.

Alal külastati sealset põhikooli. Kooli tegemistest andis ülevaate direktor Ants Piirsalu. Kompleksiga tutvudes saadi ülevaate koolis asuva lasteaiarühma tööst, koolisööklas koolitoidu rahastamismuredest, kooli õpilaskodus nii õpilaskodu kaasaegsetest olmetingimustest kui õpilaskodus elavate õpilastega seotud muredest.

Kooliga ühise katuse all oleval Ala rahvamajas toimusid samal hetkel ette-

SDE liikmed Heljo Pikhof, Vadim Belobrovstev ja Jevgeni Ossinovski vestluseks Tõrva gümnaasiumi õpilastega. Tarmo Tamm

valmistused Helme valla laste laulukonkursi võistluse tarvis. Rahvamaja tegevustest andis ülevaate juhataja Liivi Arro.

Kooli majandusjuhataja Tõnis Järv tutvustas Ala-Taagepera külade ühistegevuse jaoks osaliselt möbleeritud ja täielikult remonditud külakeskuse ruume.

Külastajatele avaldas muljet Ala kooli kompaktsus ja arukalt lahendatud mitmefunktsionaalne tegevus ühes hoones. Avaldati arvamust, et peale üleriigilist gümnaasiumireformi võiks just kodulähedased haridusasutused taolised olla, kus antakse haridust nii koolijärgsetele ja samas tegeletakse ka kogukonna teiste vanuseastmete vaba aja sisustamisega.

Külastajate visiidi lõppu jäi Tõrva gümnaasiumi külastus. Esmalt vesteldi kooli direktor Ivar Hanvere, Tõrva linna Agu Kabritsa ja abilinnapea Maido Ruusmanniga Valgamaa gümnaasiumivõrgustiku teemal ning Tõrva gümnaasiumi võimalustest.

Pärast vestlust kohtuti kooli aulatooriumis 9.–11. klasside õpilastega. Ühe koolitunniga jagu oli kooliõpilastel

võimalus esitada küsimusi Riigikogu liikmetele. Küsiti küsimusi võrdõiguslikkuse, samasooliste, valimisea langetamise jne kohta.

Mitu küsimust sai kooliõpilastel esitada ka õpilase rolli sattunud linna- ja külaõpilastele.

Pärast kohtumist õpilastega tõdeti, et noorte esitatud küsimused nii poliitika kui teistel Eesti ühiskonda puudutavatel teemadel olid väga asjalikud. Kohtumise lõpus uurisid poliitikud õpilastelt, kas nad soovivad Eestist pärast kooli lõpetamist lahkuda. Selgus, et hetkel soovib lahkuda vaid üks õpilane, kelle soov astuda välismaal kõrgkooli.

Tõrva gümnaasiumis õpib hetkel 500 last, kellest 160 on Helme vallast.

Meie piirkonna külastuspäevast kokkuvõtet tehes tänasid meid külastanud SDE Riigikogu liikmed kõiki lahke vastuvõtu eest. Külastusvisiidil teemaks olnud probleemide arutamisel Riigikogus lubasid nad olla toeks maapiirkondadele nende erisusi arvestades ja seistes neid puudutavate ning langetavate otsuste eest.

Tarmo Tamm
Helme vallavanem, SDE liige

Kevad Ala põhikoolis

Ahhaa keskuses Evelyn Tamm

5. aprillil esines Ala põhikoolis klimatoloog Ain Kallis, kes on kogu oma teadliku elu ilma vaadeldud. Ta rääkis ilma ja kliimat mõjutavatest teguritest, ilma vaatlusest ja mõõtmisest vahenditest ning ilma ennustamisest.

Eesti on pindalalt küll väike, kuid ilm võib olla riigi piires samal ajal väga erinev. Ilma kõige suurem mõjutaja on õhutemperatuur. Eestis on olnud kõige külmem 1940. aasta talv, kui termomeeter näitas – 43,5 kraadi. Eesti soojarekord, 35,6 kraadi, on mõõdetud 1992. aastal Võrus.

Klimatoloog näitas ka ilma mõõtmise vahendeid ja selgitas nende tööpõhimõtet. Meile kõige lähem meteoroloogiliste ja hüdroloogiliste vaatluste jaam asub Tõrvas.

Ilma ennustamiseks kasutatakse ka väga kummalisi võtteid – näiteks Zürichis Bööggis ennustatakse suveilma alates 1902. aastast suure luukuhja põlema süttimise kiiruse järgi. 1974. aastal kulus selleks 5.07, 2001. aastal 26.23 minutit.

Lõpetuseks tunnistas hiljuti 70. sünnipäeva tähistanud teadlane, et ta suur unistus on tõesti oma silmaga näha tornaado. Kunagi USAs reisides paigutati ta tornaado ajaks varjendisse, hiljem teatati, et tornaado oli paar miili eemal mööda läinud ja kaks naist tapnud.

Õnneks on Eesti rahulik paik elamiseks, kuid ilma vingerpussidega oleme kõik kokku puutunud.

Üritusel olid kohal ka Tõrva gümnaasiumi loodushuvilised õpilased ja nende õpetaja Liia Ortus.

lasti asjaolu, et lavastuse teeb kaasa pea poolsada TÜ Viljandi kultuuriakadeemia üliõpilast – nii näitlejad kui ka muusikud. Teatris käinutele meeldis etendus väga, teemasid arutamiseks ja vestluseks jagus veel järgmisel päeval kooliski.

12. aprillil külastasid Ala põhikooli lapsed Tartu Ahhaa teaduskeskust. Päev algas näitusekülastusega ja põnevust jagus küllaga. Rattaga lae alla mitmete meetrite kõrgusel kõiel sõitmine tundus esmapilgul väga hirmutav, aga kui korra juba maitse suhu sai, tekkis lausa järjekord.

Meeli erutasid ka liftiga maasügavustesse laskumine, peeglilabürintis väljapääsu otsimine ning veel mitukümmend erinevat väljamõeldist. Eriti põnev oli kosmoselaevaga otse taevaavarustes rändamine. No kujutage nüüd ise ette, mis tunne on näiteks mööduda Suurest Vankrist või tiirutada ümber Veenuse – põnev, kas pole?!

Päev lõppes 4D elamuskinoga. Lapsed olid jaotatud kaheks: üks grupp sai tajuda päris ehtsa Dracula hingeõhku ja pühkida näolt vampiiri aevastust.

Teisel grupil tuli silmitsi seista tõelise ohuga ja eriti metsikute kurvidega, kus kiirused olid tohutud. Nii mõnelgi osalejal võttis selline elamus külma higi otsa ette. Küsides lastelt muljeid, olid vastused väga positiivsed, paljud on võtnud plaani külastada Ahhaa keskust ka tulevikus nii pere kui sõpradega.

Uudiseid Ala põhikoolist vahendasid õpetajad Kaja Hass, Kaidi Kuškis ja Evelyn Tamm.

Viimase üheks põhjuseks on kind-

Helme-Tõrva Elu

tervitab uusi ilmakodanikke

**JOOSEP HENDRIK
OJA**
25.03.2012

ROBIN REINBERG
02.04.2012

HEAD POLEKUNAGIPALJU! SUUR LASTEPIDU toimub Tõrva linnas 3. juunil.

Sel aastal saab toimuma mereteemaline pidu kontserdi, erinevate atraktsioonide, mitmesuguste töö-
tubade ja võistlustega.
Paneme oma laste silmad särama!
Tehes head teistele, teeme head iseendale!

Hea ettevõtja ja kaaslinlane, ootame ka sinu toetust üritusele!
Sinu panus üritusse peaks laekuma MTÜ ELK arvele 10220023139016
hiljemalt 15. maiks k.a. Tõrva ettevõtlikud naised

MAARJA-LIIS ILUS EMADEPÄEVA KONTSERDID

10. mai kl 19 Tõrva Kirikkammersaal
Piletid alates 11€ müügil Piletilevis. 1. maist pilet 12€, kontserdi toimumispäeval pilet 13€. Info +372 505 9625, www.kontsertkorraldus.ee

BEST ROOF

**KEVADISELT
SOODSAD
HINNAD!**

- TERASKATUSED
- VIHMAVEESÜSTEEMID
- KANDVAD PROFILID
- LISATARVIKUD
- TURVATOOTED

Riia 14, Valga
Tel 529 0177, myyk@bestroof.ee
www.bestroof.ee
TRANSPORT ÜLE EESTI • JÄRELMAKSU VÕIMALUS

TÕRVA KIRIK-KAMMERSAALIS

29. aprillil kell 18
ansambli Jaurami 40 aasta juubeli
kontsert

10. mail kell 19
Maarja-Liis Ilus. Emadepäeva kont-
sert

12. mail kell 19
«Ema, laps, armsam ja lapike maad.»
Maie Kala ja Ulvi Riitsalu emadepäe-
va kontsert

19. mail kell 15
Muusikakooli lõpuaktus

20. mail
«Juured». Lembit Eelmäe mälestus-
üritus «Ja äitsnep ärä miut unete
lill». Külas on August Eelmäe, And-
rus Eelmäe, Aivar Kull, Raivo Adlas
jt. Väljasõit Holdresse, Taageperra,
Karksi-Nuia, Helmesse.
DVD-jäädvustus: Juho Jalviste

25. mail
Helme lossivaremetes
ristipäevamatk ja kontsert

29. mail kell 16
muusikakooli kevadkontsert

JÄLGIGE REKLAAMI!

**Ala
rahvamajas
30. aprillil
kell 22
VOLBRIPIDU
ansambliga
Hellad Velled.**

Pääsmed
eel müügist 6 €, peoõhtul 10 €.

**Rahvalikud laulud ja kandlelood
nii tantsimiseks, kuulamiseks kui
ka kaasa-
laulmiseks!**

Kandlemees Sander

**Simmani
Du**

Tel: 5043202

simmaniduo@gmail.com

OÜ PURTSI GRUPP
müüb

**LÕHUTUD KÜTTEPUID
KOOS KOHALETOOMISEGA.**
Samas teostame lõhkumise teenust.
Info telefonil 5383 7099

Metsakeskus.ee

Ostame kasvavat metsa ja
metsakinnistuid hinnaga
kuni 10 000 eurot/ha. Kinnistud
võivad olla tehtud raietega või
asetseada piiranguvööndis.
Tel: 55 40 150

Metsaomanikud saavad taotleda toetust metsamaaparandustöödeks

Erametsakeskuse kodulehel on üleval keskkonnaministri täiendatud määrus erametsanduse toetuste kohta ja täiendatud EMK toetuste kord 2012.

Uue toetusliigina saavad metsaomanikud taotleda siseriiklikest vahenditest toetust metsamaaparandustöödele. Maaparandustööde toetuste korral on abikõlblikud tegevused, mis viiakse ellu maaparandussüsteemide registrisse kantud maaparandussüsteemil või selle osal.

Maaparandussüsteemide uuendustööde kava koostamine. Kuivenduskraavil ja kuni 10 km² valgalaga eesvoolul sette eemaldamine keskmiselt 0,5–1,2 m³ veejuhtme ühe meetri kohta ja üle 10 km² valgalaga eesvoolul sette eemaldamine keskmise settekhihi paksusega 0,3–0,6 m

Truubi uuendamine. Keskmiselt 50 cm sügavuse voolunõva, millega juhitakse punktis 2 nimetatud veejuhtmetelt sette eemaldamisel tekkinud mullavalli taha sulglohu kogunenud vesi kuivenduskraavi või eesvoolu, rajamine metsamaale.

Tööde vastuvõtmise akti koostamine. Metsamaaparandustööde toetuse määr on kuni 10 000 eurot taotleja kohta, kuid mitte rohkem kui 300 eurot uuendustööde kava koostamise kuludest, 1 euro uuendatava veejuhtme jooksva meetri kohta veejuhtme sügavuse ja põhja laiuse taastamise korral.

Truubi uuendamisel:
18 eurot asendatava 30 cm läbimõõduga truubi jooksva meetri kohta
29 eurot asendatava 40 cm läbimõõduga truubi jooksva meetri kohta
41 eurot asendatava 50 cm läbimõõduga truubi jooksva meetri kohta
54 eurot asendatava 60 cm läbimõõduga truubi jooksva meetri kohta
86 eurot asendatava 80 cm läbimõõduga truubi jooksva meetri kohta
167 eurot asendatava 100 cm läbimõõduga truubi jooksva meetri kohta
1 euro rajatava voolunõva jooksva meetri kohta

100 eurot tööde vastuvõtmise akti koostamise kuludest

Uuendustööde kava ja vastuvõtmise peab koostama maaparanduse alal tegutsev ettevõtja, kes on registreeritud maaparanduse alal ettevõtete registris ning kava ei tohi olla koostatud varem kui taotluse esitamise aastale vahetult eelnenud kalendriaastal.

Kuivenduskraavi sügavuse ja põhja laiuse taastamise korral peab vähemalt 70% hooldatava kuivenduskraavi pikkusest asuma metsamaal. Kui uuendatakse truupi või eesvoolu, peab truup või eesvool teenindama metsamaal paiknevat reguleerivat võrku.

Taotluse esitamise tähtpäevad on 30. aprill ja 31. oktoober 2012. Vajalikud dokumendid asuvad www.eramets.ee

Teadmiseks, et 18. aprillil toimub Tartus Eesti Maaülikooli aulas Kreutzwaldi 1a kella 15.30–19.30 erametsanduse toetuste alane TASUTA infopäev metsaomanikele, kus tutvustatakse metsaomanikele suunatud toetusi. Infopäevad toimuvad veel Võrus, Tallinnas, Rakveres, Paides.

Info ja registreerimine: Evelin Huul, tel 683 6066 evelin.huul@eramets.ee

Helju Leosk
Valgamaa Erametsaühing

Saabumas on Natura 2000 taotlusperiood

2.–21. mail saavad metsaomanikud taas taotleda toetust Natura 2000 asuva erametsamaa kohta.

On täiendatud põllumajandusministri määrust Natura 2000 alal asuva erametsamaa kohta antava toetuse saamise nõudeid ja toetuse taotlemise ning taotluse menetlemise korda. Määruse terviktekst asub www.eramets.ee.

Toetust saab taotleda vähemalt 0,3 ha suuruse metsaala kohta, mis asub Natura 2000 alal. Toetuse määr Natura piiranguvööndis, hoiualal ja projekteeritaval alal on 60,08 eurot hektari kohta aastas ning sihtkaitsevööndis 109,93 eurot hektari kohta aastas.

Projekteeritav ala on Natura 2000 võrgustiku ala, kus pole veel piiranguvööndit, sihtkaitsevööndit ega hoiuala, aga selle moodustamine on algatatud.

Lisaks taotlusele ja metsaala kaardile tuleb esitada veel vormikohane nõuetele vastavuse küsimustik (Lisa 2), mis koosneb kahest osast: head põllumajandus- ja keskkonnatingimused, sh püsirohumaat säilitamine, ning kohustusli-

kud majandamisnõuded.

Neid tingimusi peavad järgima need taotlejad, kes kasutavad põllumajandusmaad. Kui kasutaja on andnud enda põllumajandusmaale teisele kasutada, siis tema ei pea neid nõudeid sellel maal täitma. Lisa 2 ei pea esitama ka need, kes samal ajal taotlevad PRIA-st ühtset pindalatoetust või mõnda MAK 2007–2013 II telje toetust.

Taotluse võib esitada posti teel Mustamäe tee 50 Tallinn 10621, digitaalselt allkirjastatuna natura@eramets.ee või e-PRIA kaudu. Lisainfo 683 6058 ja 683 6064.

Hilinenud taotlusi võetakse vastu kuni 15. juunini, kuid sel juhul vähendatakse toetust 1% võrra iga hilinenud tööpäeva kohta.

Taotlusi aitame metsaomanikel vormistada Valgamaa Erametsaühingus Kesk 12 (Valga maavalitsus) IV korrus 10., 11. ja 14. mail kella 8.30–17. Püüame kohal olla ka teistel päevadel. Info tel 5624 7325, helju.leosk@valgamv.ee

Helju Leosk
Valgamaa Erametsaühing

PEREJUUKSUR

Tõrva kesklinnas Tartu tn 4. Avatud E–R 9–17, L 10–14
Kokkuleppel oleme avatud ka hiljem.

Marylin 5362 7401, Kairi 5373 5901

LEIA ENDA JAOKS AEGA JA TULE KÜLASTA MEID JUBA TÄNA

AIN BIRK
04.03.1942–30.03.2012

DANITA-VAIKE ESAUL
01.10.1932–16.04.2012

VIKTOR SARAPUU
29.04.1932–10.04.2012

FERDINAND KOIK
07.08.1915–16.04.2012

Helme-Tõrva Elu
Väljaandjad: Tõrva linnavalitsus tel 766 5310, faks 766 1731,
Helme vallavalitsus tel 766 8452, faks 763 3332.

Toimetaja:
Talvi Must, tel 763 2504,
e-post talvi.must@gmail.com

Tehniline teostus ja küljendus
AS Ühinenud Ajalehed Valgas,
trükk AS TRÜKIS Jõhvis.